

Bophatlalatsi ba Ditaba

SARS E THAKGOLA SEHLA SA MEKGAHLELO SA HO FAELA, E IPILE TSA HO BALEFALEKGETHO HO EMELA MEKGAHLELO YA BONA

Tshwane, 18 Phuptjane 2026 — Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di etsa hore Sehla sa ho Faela sa mongwaha se be bonolo le ho thella feela. Ka puo ena ya bophatlalatsi, SARS e fana ka tlhakisetso le nnetefaletso ho balefalekgetho ho ba thusa ho utlwisisa ka moo motjha o leng ka teng, le ho qolla dinako tsa ho fumana dipusetso, nnetefaletso mmoho le tsa nyehelo.

“Le ha kgakolo ya kajeno e tshwaya ho tswela pele ha letsholo la dikgokahanyo tsa Sehla sa ho Faela, Sehla sa ho Faela ha se a bulelwa batho kaofela ha bona ka nako e le nngwe”, ho rialo Ngaka Johnstone Makhubu, Khomeshenara ya SARS. SARS e tla qala ka nako ya **Auto Assessment ho tloha ka 1 Phupu ho isa ho la to 12 Phupu 2026**. **Auto-assessment** ke boiqapelo ba maemo a mantlha lefatsheng ka bophara lepatlelong la tsa bolaodi ba makgetho. **SARS e boetse ke pulamadiboho**. Motjha ona o sebediswa bakeng sa balefalekgetho bao merero ya bona ya lekgetho e seng tshopodi hakaalo, le bao lesedi la bona le fumanweng ka botlalo ho tswa ho beng ba mesebetsi ya bona mmoho le mekga e meng ya boraro e fanang ka deitha.

Auto Assessment e tla latelwa ke nako e batsi ya ho faela ya ho tloha ka la **13 Phupu ho isa ho la 23 Mphalane 2026** bakeng sa balefalekgetho ba nakwana le bao e seng ba nakwana ba tlamehang ho fana ka dikgutliso tsa bona. Balefalekgetho ba nakwana ba na le ho fihlela ka la **22 Pherekong 2027** ho faela dikgutliso tsa bona.

Mokgwa ona wa mekgahlelo o laola phallo ya balefalekgetho, o fokotse kgatello e hodima dikanale tsa tshebeletso mme e fane ka nnetefaletso ya hore molefalekgetho ka mong o tlameha ho etsa eng, neng. **Ho ipiletsa ho balefalekgetho hore ba se tle Ditsing tsa SARS tsa Ditshebeletso ka nako e na ya Auto Assessment**. Monongwaha, SARS e lebelletse ho fana ka di-Auto Assessments tse ka bang 6 million ka nako ena.

Kgakolong ya kajeno, Khomeshenara Makhubu o ile a hetla ho hopola hore balefalekgetho ba tlwaelehileng ba bile le tshebeletso e jwang. O hlokometse hore ho faela hangata ho qala ka dipotso mme ka dinako tse ding, ho ba le ngongoreho mabapi le hore SARS e tshwere lesedi lefe, ebang ho tla ba le pusetso na, le hore ebe ho tla ba le nnetefaletso na, le hore ke ditokomane dife tseo molefalekgetho a lokelang ho fana ka tsona.

Khomeshenara o tswetse pele ka hore: “Moo re qalang teng monogwaha ke ho ananela hore ka mora nomoro e nngwe le e nngwe ya lekgetho ke motho ya lehang ho nepa dintho ha ka lehlakoreng le leng a tjamelane le dikgatello tsa letsatsi ka leng. Ka tlhokomelo ya seo, SARS e kgothaletsa balefalekgetho ho etsa diteko tsa pele ho Sehla sa ho Faela ka ho nnetefatsa dintlha tsa bona, tsa banka, tsa boikopanyi le hore merero ya bona ya lekgetho e eme hantle. Akhaonto e kwetsweng ya banka, nyehelo

e siyo ka mokga wa boraro, kapa kgutliso e morao ya selemo se fetileng di ka diehisa sephetho seo ka mohlomong se lokelang ho thella feela.

Ka ho rarolla tsena ka nako ka tshebediso ya dikanale tsa dijithale tsa SARS, balefalekgetho ba ipeha monyetleng o motle wa ho ba le Sehla sa ho Faela se thellang feela. Ebang o sa kgethelwa *Auto Assessment*, jwalo ka dimilyione tse ding tsa balefalekgetho, emela tsebiso e tswang ho SARS ho bona hore na o karolo ya batho bao na. Ka ho sebedisa deitha ya mokga wa boraro, SARS e kgona ho tsepamisa le ho hlahloba tsena tsa balefalekgetho bana ka tsela ya othomathike.

Balefalekgetho ba fumanang SMS, imeile, kapa mofuta o mong wa tsebiso wa SARS o ba tsebisang hore ba se ba hlahlobilwe ka tsela ya othomathike ha ba tlameha **ho tshoha le ho qala ho etela Ditsi tsa SARS tsa Tshebeletso**. Ebang ba kgotsofaditswe ke lesedi le hlahellang moo le hore le felletse ebile le nepahetse, ha ba hloke ho etsa letho — ***lekgetho ke ntho e iketsahallang feela ho bona***. SARS e tla sebetsana le sephetho sena ka nepo mme ebang ho na le pusetso mme dintlha di nepahetse, yona e tla ntshuwa **ka nako ya dihora tse 72**. Ona ke mokgwa o bonolo o ahelletseng ka hara mokgwatshebetso wa lekgetho, o bolelang hore ho sebediswa diforomo tse mmalwa, ha ho tshebediso e kaalo ya matsoho, mme molefalekgetho ya ikobelang tefo ya lekgetho o una molemo wa sena hobane lesedi la hae le se ntse le le teng ho SARS.

Ngaka Makhubu o tobokeditse hore balefalekgetho “ba se tatele ho leba Ditsing tsa SARS tsa Ditshebeletso ka nako ya *Auto Assessment* ho tloha ka la 1 ho isa ho la 12 Phupu”. Ho se ho phethetswe mekgwatshebetso e ntjhafaditsweng le e matla ho tobana le methamo e meholo, moo ho bileng ho nang le “phaposi ya ho leta” ho eFiling le ho SARS MobiApp ho laola tshubehlellano. Ebang basebedisi ba bangata ba kena ka nako e le nngwe, ba bang ba bona ba tla ema meleng hore mekgwatshebetso o tsebe ho sebetsa ka nepo. Ditsi tsa Boikopanyi tsa SARS le tsa Ditshebeletso le tsona di na le basebetsi ba felletseng ho fana ka tshehetso moo e hlokehang, le ka nako ya dihora tse tlwaelehileng tsa tshebetso (08:00–16:00). Ha ho hloka hore **balefalekgetho ba ikope mesebetsing ya bona kapa hona ho nka ditekesi ho etela Ditsi tsa SARS tsa Ditshebeletso**.

Balefalekgetho ba kgothaletswa ho sebedisa dikanale tse ntlafaditsweng tsa dijithale pele ba nahana ho etela Ditsi tsa SARS tsa Ditshebeletso. Moo balefalekgetho ba hlokang ho etela Setsi sa Tshebeletso, ba ka etsa tlhophiso ya kopano onlaeneng ka tshebediso ya websaete ya SARS; ka ho letsetsa 0800 00 7277 le ho kgetha boikgethelo ba 0; kapa ka ho romela SMS ho 47277 le ho tlanya “Booking” mme sena se latelwe ke nomoro ya ID kapa ya phasepotso. Le ha balefalekgetho ba kgothaletswa ho etsa ditlhophiso tsa kopano pele ba etela Setsi sa Tshebeletso, bao ba se nang tlhophiso ya kopano ba tla sebeletswa ka mora hore ba entseng tlhophiso ba sebeletswa.

Ho bontsha ka moo sena se sebetsang ka teng, SARS e ile ya etsa dipontsho tse felletseng tsa dijithale mmoho le tsa dikanale tsa tshebeletso tsa batho, ho bontsha ka moo balefalekgetho ba ka fumanang thuso ka teng le ho faela dikgutliso ntle le ho etela Setsi sa Tshebeletso. Ho bile ha etswa tshwantshiso ya eFiling ho bontsha ka moo dikgutliso tse seng di tlatsitswe di potlakisang ho faelwa ha onlaene la ka moo

tsena di leng bonolo kateng. Ho ile ha bontshwa ka moo SARS MobiApp e loketseng ho faela ka tshebediso ya dimobaele ka teng, ho bapa le Lwazi, e leng Mothusi wa tsa Mahlale a Maiketsetso wa SARS, e kgonang ho araba dipotso tsa kamehla le ho thusa basebedisi ka dintho tsa motheo.

SARS e boetse ya hlokomedisa ka Setsi sa Tshebeletso mmoho le tshebeletso ya yona ya WhatsApp (0800 11 7277) jwalo ka boikgethelo bo bong ba tlatsetso. *Online Query System* (SOQS) yona e dumella balefalekgetho ho faela dipotso tsa bona, ho hlomathisa ditokomane, ho kopa dinomoro tsa lekgetho mmoho le ho fihlella ditshebeletso tse ding ba ituletse malapeng a bona. Dikanale tsena di fokotsa tlhokeho ya hore balefalekgetho ba etele ditsi ka sego mme di neha balefalekgetho mekgwa e mengata ya ho tsamaisa merero ya bona ya lekgetho.

SARS e tobokeditse hore deitha ya mekgwa ya boraro e tswang ho beng ba mesebetsi, ditheo tsa ditjhelete, dikema tsa kalafo, matlole a pehomejafatshe, mmoho le mehloding e meng ke mokokotlo wa Sehla sa ho Faela sa monongwaha. Nyehelo ya ka nako le e nepahetseng ka bafani bana e dumella SARS ho kenya lesedi lena dikgutlisong mme e ntshe ditsebiso tsa *Auto Assessment* ka nako. Ebang ya fanang ka deitha a ntjhafatsa kapa a lokisa lesedi ka mora la 1 Phupu, hlahlobo ya pele ya molefalekgetho le yona e tla fetoha. Hang feela ha SARS e fumana le ho sebetsana le deitha yohle ya mokgwa wa boraro, e ntsha Tsebiso ya Hlahlobo e bitswang ITA34 bakeng sa balefalekgetho ba monyetleng wa sena. Bao ba ananelang di-Auto Assessment tsa bona ha ba hloke ho faela mme ebang ba lokelwa ke dipusetso, ba tla di fumana nakong ya dihora tse 72 ebang tsohle di nepahetse. Ba tla boela ba lebellwa ho lefa ebang ba kolota SARS. Ka lehlakoreng le leng balefalekgetho ba bang ba ka kenya ditokiso ka tsela ya eFiling kapa MobiApp ebang ho hlokeha.

SARS e boela e anetsa diwebinara, dividiyo tsa tlhaloso mmoho le diseshene moo ho botswang dipotso le ho fumanwa ha dikarabo ho hlakisa hore ke bafe ba tlang ho hlahlojwa ka tsela ya othomathike; tsela ya ho lekola tsebiso ya ITA34; mmoho le tsela ya ho faela kgutliso ebang sena se hlokeha. SARS e ipiletsa hore ho qalwe ka tsela ya dijithale pele: sebedisa eFiling, MobiApp, mmoho le boikgethelo bo bong ba moo o ka itshebeletsang ka bowena teng ebang sena se kgoneha; lekola hore dintlha tsa hao le tsa banka ke tsa morao tjena hore ho tle ho be le dipusetso tse potlakileng; ho qoba diketelo tse sa hlokeheng tsa Setsi sa Tshebeletso, le hore ho se emelwe matsatsi a makgaolakgang.

SARS e boetse e hlokometse hore lebaka le leholo la hore ho be le letswalo ka nako ya Sehla sa ho Faela ke qeaqeo e mabapi le dipusetso. SARS e batla hore balefalekgetho ba utlwisise hore pusetso ha e diehiswe ntle le mabaka, mme tiehiso ha e bolele hore ho na le se sa tsamayang hantle. Ho na le mabaka a nnete la utlwalang a metjha e itseng, ho akareditswe le metjha ya nnetefatso, ho nnetefatsa hore lesedi leo ho fanweng ka lona le nepahetse. Mabaka ana a ka akaretsa dintlha tsa banka tse sa tshwaneng; dintlha tsa banka tse sa tswa ho fetolwa; boitlamo ba lekgetho bo morao ho tswa dilemong tsa ho feta; kapa ditokiso tse rometsweng ka mora nako ho tswa mekgeng ya boraro ka mora hore ho etswe hlahlobo ya sethatho.

Ngaka Makhubu o tobokeditse hore “boitlamo ba lekgetho ke ba molao le ba setjhaba, bo dumella hore ho be le kaho ya mmuso o nang le bokgoni o tshehetsang

ditshebeletso tsa mmuso ka ditjhelete mmoho le meraolo ya motheo ya ditshebeletso eo re tshepetseng ho yona. Re utlwisisa hore Sehla sa ho Faela se akaretsa tse ngata ho feta matsatsi a makgaolakgang le diforomo; sona se mabapi le ho tlisa nnetefaletso, ho fokotsa matsapa a sa hlokeheng, le ho thusa balefalekgetho ho ikobela ka tsela e bonolo, e potlakang, le e thellang feela. Ngwahola SARS e lefile tjhelete e fetang R35 billion ka Sehla sa ho Faela. Ebang ho na le pusetso, e tla leshwa nakong ya dihora tse 72 ebang tsohle di nepahetse. Ke ipiletsa ho balefalekgetho ho bua nnete nakong eo ba tsebahatsang tsa bona”.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ikopanye le: SARSMedia@sars.gov.za.

Ka kopo fumana dikgokedi tsa tlatsetso

<https://www.sars.gov.za/keshnees-story/>

<https://www.sars.gov.za/davids-story/>

<https://www.sars.gov.za/ntombis-story/>

<https://www.sars.gov.za/thatos-story/>

<https://www.sars.gov.za/carols-story/>

<https://www.sars.gov.za/the-full-journey/>

KE PHETHO